

O. Olufsens Sahara Ekspedition 1922-23. Mission géographique O. Olufsen au Sahara 1922-23.

Sahara Ekspeditionen udføres som Følge af mit Forslag derom til Carlsbergfondet og Rask-Ørsted Fondet. Den iværksættes med Understøttelse fra disse Fond samt for private Midler.

Igennem La Société de Géographie i Paris, der interesserede sig for mine Planer, foreslog jeg, at ogsaa fransk Videnskab skulde være repræsenteret ved et Medlem af Ekspeditionen, og La Société de Géographie valgte dertil Dr. Jaques Bourcart, Docent ved Laboratoire physique de Sorbonne. Dr. Bourcart har under Krigen udført store geografiske Arbejder paa Balkan og i Marokko, hvor han lærte at tale flydende arabisk. Dr. Bourcart har oprindeligt studeret Lægevidenskab, og skal tillige fungere som Ekspeditionens Læge.

Det havde oprindeligt været min Hensigt, efter mine to Rejser i Sahara 1912 og Tunisien i 1914, at udføre Ekspeditionen i 1915 eller 1916, og da kun at tage en Botaniker og en Geolog med, men da Krigen og Uroen varede ved, havde jeg næsten opgivet hele Tanken. Imidlertid syntes Tiden i 1921 gunstig, og jeg fremkom da med mine Planer til Fondene og Frankrig. Og da det forekom mig, at vore unge, danske Geografer vilde være vel tjent med et Arbejde udenfor det sædvanlige, der tilfalder dem i de nordlige Regioner, foreslog jeg Magistrene E. Storgaard og O. Kayser at være Medlemmer af Ekspeditionen, hvad de straks gik ind paa. En Botaniker skulde under alle Omstændigheder medtages, og paa Professor Chr. Raunkiær's Forslag valgtes dertil Magister K. Gram, der særlig har beskæftiget sig med Ørkenvegetation.

Ekspeditionen afgaar fra København omkring den 1' November og gaar over Paris-Marseille til Tunis, og i denne By provianteres Ekspeditionen, der herfra gaar med Bane til Tozeur i Syd Tunisien. Magister Gram gaar dog straks fra Tunis over Biskra til Touggourt, hvor han har nogle særlige Studier at gøre, og hvor han forbliver til Hoved-Ekspeditionen pr. Karavane kommer fra Tozeur over Nefta og igennem Sandørkenen El Erg til Touggourt. I Touggourt gøres et Ophold for at foretage Studier i Omegnen, og derefter ud-

rustes en ny Karavane til Oasen Ouargla. Karavanan, der indtil Ouargla har haft en foreløbig Karakter, faar her fast Form til den lange Rejse til In Salah og Ahaggarbjergene og saavidt muligt til Massiven Hoggar paa c. 22—23° nordl. Br. og 6° østl. Lgd. I Ouargla findes de bedste Dromedarer samt stedkendte Folk.

Ligesom forøvrigt mellem Nefta og Touggourt er Vandforsyningen, med Undtagelse af i Ahaggarbjergene, meget vanskelig paa Ekspeditionens Vej iøvrigt. Karavananen maa ofte være forsynet med Vand for flere Dage, ligesom med enhver Art af Proviant etc. Last og Ridedyrene bestaar udelukkende af Dromedarer og Mandskab og Eskorte af Indfødte. Der vil paa store Strækninger ikke kunne forventes Jagtudbytte, da selv Antiloper, der er sjældne, vanskelig kommer indenfor Skudvidde, og der iøvrigt er vildtfattigt.

Tilbagereisen sker fra Hoggar og Ahaggarbjergene ad samme Vej som Udturen til In Salah, men fra In Salah Oasen gaar mod Nordvest over Adrar og videre langs Oued Saoura over Beni Abbes og Igli til Colomb Bechar i Marokko, (paa denne Strækning findes en Mængde Oaser) og derfra pr. Bane til Oran og Alger, hvor Ekspeditionen slutter antagelig i Marts Maaned.

Rundt om i Sahara, ganske vist med store Afstande, findes franske Militærposter, og igennem den franske Regering og det franske Krigsministerium, under hvilket de sydlige Territorier i Sahara sorterer, er der stillet Ekspeditionen enhver Støtte i Udsigt, bl. a. ogsaa Tilladelse til Brug af den traadløse Telegraf, Eskorte etc., naar saadant maatte blive fornødent.

Ekspeditionens Arbejde gaar i første Linje ud paa Studiet af Ørkenen, om hvis Dannelse og Omdannelse, der findes mange Teorier, men Spørgsmaalet er langt fra løst. De fire af Ekspd's. Medlemmer, der alle er Geografer, nogle med mere geologisk, andre med mere etnografisk og kartografisk Tilsnit, vil i Forening foretage Studier i saa Henseende.

Ruten er lagt saaledes, at Ekspeditionen pas-

serer de store Chotter, Flyvesandsørkener, Ham-madaer og Saharas Bjærgegne i Ahaggar, saa der vil blive rig Lejlighed til at iagttage baade den æoliske og fluviatile Erosion, samt til at foretage Studier i de talrige Oaser, der besøges undervejs.

Foruden kartografiske og meteorologiske Ar-bejder, vil der blive indsamlet Prøver af Sten-, Jord- og Sandarter, Konkretioner, Forsteninger og Vand. Der skal foretages etnografiske og erhvervs-geografiske Studier blandt Nomaderne, og da sær-lig blandt Tuaregerne, som Ekspeditionen træffer sammen med i Ahaggarbjærgene.

Ekspeditionens Botaniker vil efter Tid og Evne, foruden sit botaniske Arbejde, tillige samle zoologisk Materiale til Zoologisk Museum, og saavidt Mid-lerne rækker sig, vil Ekspeditionen sørge for etno-grafiske Samlinger til National Museet.

Ekspeditionen udrustes med moderne Teltma-teriale og dertil hørende Udstyr af Staalkasser, Vand og Petroleumstanke etc., alle Arter af Instrumen-ter til kartografiske, meteorologiske og geologiske Arbejder samt et stort fotografisk Udstyr, hvoriblandt en Kinematograf. *Ole Olufsen.*

Den 11. internationale geografiske Kongres.

Paa Initiativ af Hs. Maj. Kongen af Ægypten Fuad I. afholdes den 11. geografiske Kongres i Kairo 1925. Samme Aar kan Det kgl. ægyptiske geografiske Selskab, der blev stiftet af Khediv Is-mail i 1875, fejre Halvtreds Aar Jubilæum.

Efter Kongresserne i Genève i 1908 og i Rom i 1913, skulde den næste Kongres have været afholdt i Petrograd i 1915; men da Rusland for Tiden ikke kan paatage sig et slikt Arrangement, har den executive Kommision for 10. internationale Kongres i Rom under disse anormale Omstændigheder overdraget til det ægyptiske Selskab at arrangere den 11. internationale geografiske Kongres. Det vil

sikkert være et heldigt Valg af Sted for Kongres-sens Afholdelse. Alene Ægypten med sin ældgamle Historie, sin interessante Geografi og Etnologi vil afgive betydeligt Stof i geografisk Henseende; men tillige har det ægyptiske Selskab paa en smuk Maade varetaget de afrikanske geografiske Inter-esser, saa der er næppe nogen Tvivl om, at Kon-gressen vil blive velbesøgt og vellykket.

Organisations Komitéen, der er udpeget af Hs. Maj. Kongen, er under Præsidium af Hs. Excellence Adly Pascha, forhen Ministerpræsident, General-sekretariatet er Rue Cheik Youssef Nr. 45, Kairo.

Literaturanmeldelser.

World Atlas of commercial Geology. Part II. Water Power of the World. United States Geological Survey, Washington, 1921.

Af dette udmærkede Atlas, hvis 1. Del, der gav Fremstillinger af Verdens Malmproduktion, findes refereret i Tidsskriftets Hefte IV, 1921, er der nu udkommet en 2. Del, der giver en samlet Fremstilling af den Mængde Vandkraft, der forefindes i de forskellige Verdensdele og Lande. Der skelnes overalt mellem »developed water-power« den i Anvendelse tagne Kraft, og »water-power

resources», hele den forhaandenværende Vandkraft, og hermed menes i Almindelighed den, der foreligger ved Flodernes normalt laveste Vandstand, mens det dog paa den anden Side maa fremhæves, at der ogsaa eksisterer Vandkraftstationer, som er beregnede paa at anvende den større Kraft, der kan frembringes i de Aarstider, da Vandstanden er højere, hvad der enten maa medføre Konstruktionen af store Vandreservoirer eller ogsaa ujævn Drift.

Da de to Faktorer. Terrænforholdene og Regnmængden i den langt overvejende Grad bestemmer Vandkraften, indeholder Atlas'et først et Verdenskort